

**STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY
K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU MESTA STARÁ TURÁ
ZA ROK 2022**

V zmysle § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení predkladám odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu mesta Stará Turá za rok 2022.

Odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu mesta Stará Turá za rok 2022 (ďalej len „*stanovisko*“) som spracovala na základe predloženého návrhu záverečného účtu mesta Stará Turá za rok 2022.

**A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA
K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU**

Pri spracovaní stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu záverečného účtu mesta Stará Turá za rok 2022 (ďalej len „návrh záverečného účtu“) z dvoch hľadísk:

1. ZÁKONNOSŤ PREDLOŽENÉHO NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh záverečného účtu bol spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“), ako aj so „Zásadami rozpočtového hospodárenia mesta Stará Turá“.

1.2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta

Návrh záverečného účtu bol verejne prístupný na úradnej tabuli mesta a na webovom sídle mesta www.staratura.sk dňa 12.04.2023 v zákonom stanovenej lehote v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a s § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Návrh záverečného účtu bol súčasne zverejnený na elektronickej úradnej tabuli (CUET) v zmysle § 34 zákona č. 305/2013 Z. z. Zákon o e-Governmente. V súlade s platnou právnou úpravou bolo vykonané pripomienkové konanie k návrhu záverečného účtu (v čase spracovania tohto stanoviska neboli zaslané žiadne pripomienky). Návrh záverečného účtu mesta Stará Turá za rok 2022 je samostatným bodom rokovania mestského zastupiteľstva dňa 27.04.2023.

1.3. Dodržanie povinnosti auditu zo strany mesta

Povinnosť stanovená v § 16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, aby si mesto dalo overiť účtovnú závierku podľa § 9 ods. 4 zákona o obecnom zriadení *nebola doteraz splnená*. V zmysle § 19 ods. 3 zákona o účtovníctve musí byť účtovná závierka overená audítorom do jedného roka od skončenia účtovného obdobia, za ktoré sa zostavuje.

2. METODICKÁ SPRÁVNOSŤ PREDLOŽENÉHO NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU

Predložený návrh záverečného účtu obsahuje povinné náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

- *údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou,*
- *bilanciu aktív a pasív,*
- *prehľad o stave a vývoji dlhu,*
- *údaje o hospodárení príspevkových organizácií,*
- *prehľad o poskytnutých dotáciách v zmysle § 7 ods. 4 a § 8 ods. 5,*
- *hodnotenie plnenia programov rozpočtu mesta.*

Údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti neobsahuje, pretože mesto Stará Turá v roku 2022 nevykonávalo podnikateľskú činnosť.

Údaje o plnení rozpočtu sú spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy.

B. ZOSTAVENIE ZÁVEREČNÉHO ÚČTU

Mesto pri zostavení návrhu záverečného účtu postupovalo podľa § 16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovalo do záverečného účtu. V zmysle § 16 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy mesto finančne usporiadalo svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytli prostriedky svojho rozpočtu; ďalej usporiadajú finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov.

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

1. ROZPOČTOVÉ HOSPODÁRENIE

Finančné hospodárenie mesta Stará Turá sa riadilo rozpočtom, ktorý bol schválený na zasadnutí mestského zastupiteľstva dňa 09.12.2021 uznesením č. 15-XXVIII/2021. Rozpočet bol zostavený v zmysle § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Rozpočet bol zostavený a schválený ako vyrovnaný (príjmy celkom = 14 185 903 Eur, výdavky celkom = 14 185 903 Eur). Bežný rozpočet bol zostavený a schválený ako prebytkový (385 860 Eur) a kapitálový rozpočet bol zostavený a schválený ako schodkový (4 241 412). Schodok kapitálového rozpočtu mesto navrhlo vykryť prebytkom bežného rozpočtu (385 860 Eur) a prebytkom finančných operácií (3 855 552 Eur).

Zmeny rozpočtu sa v roku 2022 vykonávali na základe prijatých rozpočtových opatrení schválených mestským zastupiteľstvom (§ 14 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy) a rozpočtovými opatreniami primátora mesta, ktoré mal oprávnenie vykonať v súlade s § 1 ods. 2 Zásad hospodárenia s majetkom mesta Stará Turá (platnosť zásad od 01.01.2021) a tieto mestské zastupiteľstvo vzalo na vedomie. Zmeny rozpočtu boli vykonané aj rozpočtovými opatreniami v zmysle ust. § 14 ods. 1 druhej časti prvej vety zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ktoré nepodliehali schvaľovaniu mestským zastupiteľstvom a toto ich vzalo na vedomie.

Celkovo bol rozpočet mesta v roku 2022 upravený 5-krát 37-mi rozpočtovými opatreniami nasledovne:

- **1. zmena** schválená dňa 23.06.2022 uznesením MsZ č. 12-XXXIV/2022
- **2. zmena** schválená dňa 25.08.2022 uznesením MsZ č. 18-XXXVI/2022
- **3. zmena** schválená dňa 27.10.2022 uznesením MsZ č. 24-XXXVIII/2022
- **4. zmena** schválená dňa 08.12.2022 uznesením MsZ č. 5-2/2022
- **5. zmena** dňa 22.12.2022 primátorom mesta
 - Vzhľadom k tomu, že 5. zmena rozpočtu bola vykonaná ku koncu roka 2022 a MsZ nebolo o tejto zmene informované, keďže už do konca roka nezasadalo, vyžiadala si hlavná kontrolórka zrealizované predmetné rozpočtové opatrenia, pričom zistila, že vykonaných bolo 7 rozpočtových opatrení. Jednotlivé rozpočtové opatrenia nepresiahli sumu 15 000 Eur podľa § 1 ods. 2 Zásad hospodárenia s majetkom mesta, ktoré mal oprávnenie vykonať primátor mesta.

V zmysle § 14 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy mesto vedie operatívnu evidenciu o všetkých rozpočtových opatreniach vykonaných v priebehu rozpočtového roka. Evidencia je vedená oddelením ekonomiky a majetku mesta.

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

Na rozpočtové hospodárenie mesta v roku 2022 mala istý vplyv pandémie v súvislosti s ochorením Covid-19, inflácia, rast cien stavebných materiálov, zdĺhavé procesy v oblasti verejného obstarávania, energetická kríza, legislatívne zmeny a pod.

Hospodárenie mesta v roku 2022 dokumentujú nasledovné tabuľky:

a) § 10 ods. 3 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

v Eur

Bežný rozpočet	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% k schválenému rozpočtu	% k upravenému rozpočtu
Bežné príjmy	7 639 193	7 966 514	8 225 147	107,67	103,25
Bežné výdavky	7 253 333	7 582 327	7 646 148	105,42	100,84
Hospodárenie	385 860	384 187	578 999	150,05	150,71

Bežný rozpočet bol na rok 2022 zostavený v zmysle § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako prebytkový. Na strane bežných príjmov ide o pozitívne skonštatovanie v plnení, keď dosiahlo úroveň 103,25 %, čo je o 288 633 Eur viac v porovnaní so schválenou poslednou zmenou rozpočtu. Ako pozitívnu skutočnosť treba uviesť, že v priebehu roka došlo k zvýšeniu bežných príjmov oproti schválenému rozpočtu, plnenie rozpočtu bežných príjmov prevýšilo pôvodne schválený rozpočet o 585 954 Eur. Zvýšenie príjmov bežného rozpočtu však malo za následok aj zvýšenie výdavkov bežného rozpočtu. Výsledkom hospodárenia, je prebytok bežného rozpočtu. Takto vytvorené vlastné zdroje môžu byť použité na uskutočňovanie naplánovaných rozvojových zámerov mesta.

b) § 10 ods. 3 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

v Eur

Kapitálový rozpočet	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% k schválenému rozpočtu	% k upravenému rozpočtu
Kapitálové príjmy	2 357 943	983 428	990 410	42	100,71
Kapitálové výdavky	6 599 355	5 134 022	2 621 407	39,72	51,06
Hospodárenie – schodok	-4 241 412	-4 150 594	-1 630 997	38,45	39,30

Kapitálový rozpočet bol zostavený v súlade s § 10 ods. 3 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako schodkový. Aj v skutočnosti mesto hospodáril so schodkom, ktorý bol po poslednej zmene rozpočtu nižší o 90 818 Eur oproti schválenému a skutočný schodok rozpočtu bol nakoniec o 2 519 597 Eur nižší ako posledná schválená zmena rozpočtu pre výrazne nižšie príjmy a nižšie výdavky, ako boli určené v rozpočte.

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

Trend zvyšovania kapitálových príjmov sa tak nepodarilo zvýšiť už šiesty rok po sebe.

c) § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

v Eur

Rozpočet bez FO	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% k schválenému rozpočtu	% k upravenému rozpočtu
Príjmy celkom	9 997 136	8 949 942	9 215 557	92,18	102,97
Výdavky celkom	13 852 688	12 716 349	10 267 555	74,12	80,74
Hospodárenie – schodok	-3 855 552	-3 766 407	-1 051 998	27,26	27,93

d) § 10 ods. 3 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

v Eur

Rozpočet FO	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% k schválenému rozpočtu	% k upravenému rozpočtu
Príjmové finančné operácie	4 188 767	4 141 857	2 153 628	51,41	52
Výdavkové finančné operácie	333 215	285 215	365 472	109,70	128,14
Hospodárenie	3 855 552	3 856 642	1 788 156	46,38	46,37

Cez príjmové finančné operácie sa zapojila do rozpočtu suma 193 868 Eur cez zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov, cez iné príjmové finančné operácie vo výške 132 582 Eur, z čoho: 74 000 Eur* predstavujú finančné zábezpeky na VO, 58 580 Eur* sú finančné zábezpeky v nájomných bytoch a 2 Eur je správny poplatok IOM (príjem štátu). Mesto získalo časť finančných zdrojov zo ŠFRB vo výške 27 178 Eur** – prestavba objektu Dom špecialistov na bytové jednotky. Najvýznamnejším spôsobom príjmové finančné operácie ovplyvnili úverové finančné prostriedky vo výške 1 800 000 Eur v súvislosti s Konverziou školy na MsÚ (bankový úver od SLSP, a. s.).

* Textová časť návrhu ZÚ na str. č. 14 obsahuje nesprávne uvedenú výšku pre fin. zábezpeky VO – 71 900 Eur, pre fin. zábezpeky za nájomné v bytových domoch – 60 680 Eur.

** Textová časť návrhu ZÚ na str. č. 14 obsahuje nesprávne uvedenú výšku 20 178 Eur.

Výdavkové finančné operácie zahŕňali splátky úverov v sume 136 814 Eur, vratku finančnej zábezpeky z verejného obstarávania vo výške 58 000 Eur a vratku finančnej zábezpeky z VO „Stredisko triedeného zberu a kompostáren“ vo výške 16 000 Eur, splátku istiny za inteligentné

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

lavičky vo výške 3 443 Eur, splátku leasingu za osobné motorové vozidlo vo výške 6 088 Eur, finančné zábezpeky na nájom bytov vo výške 11 752 Eur a odvod do ŠR vo výške 2 Eur.

1.1. PLNENIE ROZPOČTU PRÍJMOV

Vlastné príjmy bežného rozpočtu predstavovali daňové a nedaňové príjmy; kapitálového rozpočtu predstavovali najmä príjmy z predaja stavieb a budov a z predaja pozemkov. Cudzie príjmy bežného rozpočtu boli tvorené dotáciami na činnosť preneseného výkonu štátnej správy; kapitálové príjmy boli tvorené dotáciami, ktoré mesto získalo zo štátneho rozpočtu a cez projekty Európskej únie.

Mesto v roku 2022 plnilo rozpočet príjmov nasledovne:

PRÍJMY	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% k schválenému rozpočtu	% k upravenému rozpočtu
Bežné príjmy	7 639 193	7 966 514	8 225 147	107,67	103,25
Kapitálové príjmy	2 357 943	983 428	990 410	42	100,71

v porovnaní s rokom 2021:

PRÍJMY	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% k schválenému rozpočtu	% k upravenému rozpočtu
Bežné príjmy	7 283 998	7 888 100	8 149 964	111,89	103,32
Kapitálové príjmy	3 743 400	2 074 660	1 770 770	47,30	85,35

v porovnaní s rokom 2020:

PRÍJMY	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% k schválenému rozpočtu	% k upravenému rozpočtu
Bežné príjmy	7 518 233	7 362 869	7 526 271	100,11	102,22
Kapitálové príjmy	1 789 605	983 750	535 010	29,90	54,38

Ide o výrazný posun v plnení príjmov, najmä na strane bežných príjmov. Zaznamenávame ich progresívny rast – od roku 2020 došlo k rastu bežných príjmov o 698 876 Eur. Plnenie

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

kapitálových príjmov je závislé od dotácií, ktoré mesto získa na realizáciu nových projektov v súlade so schválenými žiadosťami o dotačné prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ.

1.1.1. PLNENIE ROZPOČTU BEŽNÝCH PRÍJMOV

Bežné príjmy zahŕňajú vlastné príjmy (daňové a nedaňové) a cudzie (granty a transfery).

DAŇOVÉ PRÍJMY

Zdroj bežných príjmov	Skutočnosť 2019	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% k schv. rozp.	% k upr. rozp.
Daňové príjmy	4 392 702	4 562 231	4 686 038	4 845 500	4 969 675	5 000 119	103,19	100,61

Daňové príjmy tvoria podstatnú zložku rozpočtu bežných príjmov, a to 60,79 %.

Zdroj bežných príjmov	Skutočnosť 2019	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% k schv. rozp.	% k upr. rozp.
Výnos dane z príjmov	3 503 911	3 488 015	3 600 958	3 750 000	3 874 175	3 908 866	104,24	100,90

Najväčší podiel na objeme daňových príjmov má výnos dane poukazovanej územnej samospráve zo štátu, tzv. podielová daň zo štátneho rozpočtu, ktorý v roku 2022 dosiahol úroveň 100,90 %. Pôvodne schválený rozpočet na rok 2022 počítal s výnosom vo výške 3 750 000 Eur, ale v dôsledku priaznivej situácie bol rozpočet na tejto položke rozpočtovými opatreniami zvýšený o sumu 124 175 Eur. Skutočné plnenie k 31.12.2022 dosiahlo výšku 3 908 866 Eur, čo bolo nakoniec o 158 866 Eur viac oproti pôvodne rozpočtovanej výške.

Podielová daň zo štátneho rozpočtu predstavuje pre mesto 47,52 % z celkových skutočných bežných príjmov. Tieto príjmy sú pre mesto veľmi dôležité. Odporúčam, aby rast týchto príjmov mesto investovalo do rozvoja, nemalo by ich používať na bežnú spotrebu mesta, ale malo by zabezpečiť realizáciu rozvojových programov mesta.

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

Vývoj dane z nehnuteľnosti:

Zdroj bežných príjmov	Skutočnosť 2019	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% k schv. rozp.	% k upr. rozp.
Daň z nehnuteľnosti	569 735	674 904	681 048	695 000	695 000	687 353	98,90	98,90

Výber dane z nehnuteľnosti pre rok 2022 bol v porovnaní so skutočnosťou roka 2021 rozpočtovaný o 13 952 Eur vyšší. V roku 2019 bolo prijaté VZN č. 6/2019 – Nar. o podmienkach určovania a vyberania miestnych daní, ktorým sa zmenili výšky sadzieb dane z nehnuteľností počnúc rokom 2020. Skutočný výber na dani v roku 2022 bol o 7 647 Eur nižší ako rozpočtovaný. Mesto Stará Turá, ako správca dane z nehnuteľností, vyrubilo na rok 2022 daň vo výške 692 598,77 Eur. K 31.12.2022 mesto evidovalo zostatok nezaplatenej dane vo výške 66 782,05 Eur, z čoho suma 38 236,47 Eur je daň z nehnuteľnosti nezaplatená v riadnom termíne Poľnohospodárskym družstvom Stará Turá. Ostatná časť nedoplatkov je vymáhaná externým exekútorom a riešená splátkovými kalendármi. Počas roka 2022 bola odpísaná časť nedoplatkov z predchádzajúcich rokov vo výške 71 806,26 Eur – rizikové pohľadávky spoločnosti Chirana-Prema, a. s.

Vývoj plnenia poplatku za komunálny odpad:

Zdroj bežných príjmov	Skutočnosť 2019	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% k schv. rozp.	% k upr. rozp.
Poplatok za komunál. odpad	294 114	379 572	383 577	381 000	381 000	383 536	100,67	100,67

Poplatok za komunálny odpad v roku 2022 dosiahol úroveň plnenia 100,67 % a viac menej kopíruje skutočnosť roka 2021. Značný nárast vo výbere poplatku za komunálny odpad v predchádzajúcom období – rok 2020, bol zapríčinený vydaním VZN č. 5/2019 – Nar. o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, ktoré upravilo výšku poplatku počnúc rokom 2020.

Výber ostatných miestnych daní v roku 2022 v porovnaní s minulými rokmi dokumentuje nasledovná tabuľka:

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

Zdroj bežných príjmov	Skutočnosť 2019	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% k schv. rozp.	% k upr. rozp.
Daň za psa	9 389	9 559	9 019	9 500	9 500	8 672	91,28	91,28
Daň za užívanie verejného priestranstva	6 784	7 369	8 206	6 500	6 500	5 951	91,55	91,55
Daň za ubytovanie	8 769	2 812	3 230	3 500	3 500	5 741	164,03	164,03

Rozpočet príjmov dane za psa, dane za užívanie verejného priestranstva a dane za ubytovanie nebol počas roka 2022 upravovaný. V prípade dane za psa bolo plnenie nižšie o 828 Eur ako schválený rozpočet. Je potrebné dôsledne sledovať majiteľov psov a plnenie z toho vyplývajúcej zákonnej povinnosti voči mestu. Daň za užívanie verejného priestranstva nedosiahla rozpočtovanú výšku, príjem bol nižší o 549 Eur a v prípade dane za ubytovanie mesto zaznamenalo výrazný nárast oproti schválenému rozpočtu a to z dôvodu zmiernenia opatrení súvisiacich s ochorením Covid-19.

NEDAŇOVÉ PRÍJMY

Zahŕňajú príjmy z podnikania, z vlastníctva majetku, z administratívnych poplatkov, z recyklačného fondu, výťažky z lotérií, stávkových hier, príjmy za opatrovateľskú službu a ostatné nedaňové príjmy.

▪ **Príjmy z podnikania** (skutočnosť: 25 850 Eur)

Plnenie v porovnaní so schváleným rozpočtom dosiahlo úroveň 103,40 %, v porovnaní s upraveným rozpočtom úroveň 89,60 %. Jedná sa o príjmy od spoločností:

- Doliny, s. r. o. v sume 8 850 Eur, došlo k zvýšeniu o 3 850 Eur.
- Rozpočet na rok 2022 počítal s príjmami od spoločnosti Lesotur, s. r. o. v sume 10 000 Eur a od spoločnosti Technotur, s. r. o. vo výške 10 000 Eur. V prípade spoločnosti Technotur, s. r. o. plnenie predstavuje sumu 17 000 Eur, v prípade spoločnosti Lesotur, s. r. o. mesto príjmy z podnikania neobdržalo – zdôvodnenie v návrhu záverečného účtu absentuje.

▪ **Príjmy z vlastníctva** (skutočnosť: 366 175 Eur)

Plnenie v porovnaní so schváleným rozpočtom dosiahlo úroveň 97,44 %, počas roka 2022 nebola položka upravovaná. Príjmy z nájomného od obchodnej spoločnosti Technotur s. r. o. dosiahli výšku ako v roku 2021 a to 187 572 Eur. Príjmy z nájomného od mestskej obchodnej spoločnosti Lesotur, s. r. o. dosiahli rozpočtovanú úroveň 100 000 Eur. Nájomné za časť vodovodného systému od spoločnosti TVK, a. s. bolo uhradené v zmysle uzatvorenej zmluvy. Nájomné z pozemkov takmer dosiahlo rozpočtovanú sumu a ostatné nájomné, ako príjem z reklamy (inteligentné lavičky)

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

dosiahlo plnenie rozpočtu na úrovni 100,29 %. Nájomné z prenájmu bytov v bývalom objekte Technotur, s. r. o. dosiahlo 100 % plnenie. Nájomné z prenájmu bytov v Internáte dosiahlo plnenie vyššie o 3 970 Eur, naproti tomu na položke nájomné z prenájmu bytov v Dome špecialistov nebola dosiahnutá rozpočtovaná suma a plnenie bolo len na úrovni 47,08 % (plnenie v sume 11 017 Eur) a to z dôvodu priťahov so Západoslovenskou distribučnou, a. s. Z dôvodu presunu rekonštrukčných prác bytového domu Mýtna 595 bolo plnenie rozpočtovaného nájomného nulové.

▪ **Administratívne a iné poplatky** (*skutočnosť: 105 554 Eur*)

Položka počas roka upravovaná nebola. Plnenie dosiahlo úroveň 113,50 %.

Patria sem poplatky, pokuty a iné platby v súlade s platnými právnymi predpismi a VZN. Z celkovej sumy týchto skutočných príjmov tvorili najvyšší príjem príjmy vyplývajúce z poskytovania sociálnych služieb a to od klientov v zariadení opatrovateľskej služby a príjmy za terénnu opatrovateľskú službu – plnenie dosiahlo úroveň 112,02 %, t. j. sumu o 8 417 Eur viac ako schválený rozpočet (70 000 Eur). Dôvodom bol vyšší počet klientov, ktorým bola služba poskytovaná.

Správne poplatky za úkony matriky, stavebného úradu predstavujú plnenie na úrovni 102,22 %. Príjmy z ostatných platieb za tovary a služby, kam spadá aj príjem z recyklačného fondu, dosiahol plnenie 168,80 %. Pozitívne hodnotím fakt, že vyšší príjem je aj výsledkom vysokej úrovne triedenia odpadu v meste.

V položke pokuty mesto zaznamenalo príjem vo výške 1 630 Eur, táto suma nebola na rok 2022 rozpočtovaná. Jednalo sa o pokuty udelené mestskou políciou.

▪ **Iné nedaňové príjmy** (*skutočnosť: 28 339 Eur*)

Výrazné zvýšenie tejto položky spôsobilo významné plnenie na položke výťažok z lotérií a hier a to o 10 117 Eur v porovnaní so schváleným rozpočtom (2 000 Eur). Mesto obdržalo ku koncu roka vyšší príjem na tejto položke aj v porovnaní s upraveným rozpočtom. Ostatné nedaňové príjmy, ktoré sú tvorené mylnými platbami, príjmami za vecné bremeno, dobropismi a vratkami z minulého roka dosiahli plnenie na úrovni 104,83 % oproti upravenému rozpočtu, čo je plnenie v sume 16 222 Eur.

▪ **BEŽNÉ TRANSFERY A GRANTY**

Granty (charita), (*skutočnosť: 6 950 Eur*)

Charitatívny účet mesta Stará Turá je tvorený dobrovoľnými finančnými prostriedkami od fyzických a právnických osôb, ktoré sú využívané na konkrétny účel v zmysle platných Zásad pre poskytnutie sociálnej pomoci z charitatívneho účtu mesta Stará Turá. Rozpočet pre rok 2022 počítal so sumou 4 000 Eur, plnenie dosiahlo úroveň 173,75 %, t. j. vo finančnom vyjadrení 6 950 Eur. Dosiahnutie takého plnenia je dôkazom opodstatnenosti existencie danej formy grantovej pomoci. Záverečný účet obsahuje menný zoznam sponzorov s uvedením výšky finančných prostriedkov.

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

Transfery v rámci verejnej správy (skutočnosť: 2 311 583 Eur)

Ide o príjmy získané v rámci sektora verejnej správy, sú to príjmy účelovo určené na financovanie preneseného výkonu štátnej správy, dotácie z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a iné dotácie. V roku 2022 boli mestu poskytnuté transfery vo výške 2 311 583 Eur. Plnenie dosiahlo úroveň 118,72 % v porovnaní so schváleným rozpočtom (1 947 105 Eur). V roku 2021 boli mestu poskytnuté transfery vo výške 2 206 905 Eur, v roku 2020 vo výške 2 186 674, v roku 2019 vo výške 1 829 987 Eur, v roku 2018 vo výške 1 495 764 Eur. Z uvedeného je zrejmé, že výška transferov za uplynulé roky rástla. Návrh záverečného účtu obsahuje prehľad poskytnutých grantov a transferov s uvedením sumy.

Najväčší objem týchto finančných prostriedkov je určený na financovanie kompetencií prenesený preneseného výkonu štátnej správy v školstve – v roku 2022 bola poskytnutá suma vo výške 1 983 269 Eur.

Mesto získalo dotáciu vo výške 71 959 Eur, schválený rozpočet pre rok 2022 s touto dotáciou nepočítal, na výdavky určené na úhradu ubytovania pre odídencov z Ukrajiny. Z Environmentálneho fondu mesto získalo dotáciu vo výške 50 920 Eur na činnosti spojené so separáciou a likvidáciou TKO. V súvislosti s poskytovaním terénnej opatrovateľskej služby mesto získalo finančné prostriedky na úhradu výdavkov vo výške 40 351 Eur – projekt pokračuje aj v roku 2023. Z DPO SR boli mestu poskytnuté finančné prostriedky vo výške 13 400 Eur na zabezpečenie akcieschopnosti piatich DHZ mesta. Prekročenie príjmov a to o 8 660 Eur (upr. rozp.: 2 185 Eur) nastalo na položke dotácie na sociálne účely – zo strany štátu boli poskytnuté finančné prostriedky pre Zariadenie opatrovateľskej služby na zmiernenie dopadov z dôvodu zvyšovania cien energií. Mesto obdržalo finančné prostriedky aj v rámci tzv. protiinflačnej pomoci. Dotácia na spojené voľby do orgánov samosprávy a do VÚC pokryla všetky náklady, pričom plnenie dosiahlo úroveň 139,29 % oproti upravenému rozpočtu.

▪ **Vlastné príjmy škôl a školských zariadení (skutočnosť: 380 577 Eur)**

Uvedená príjmová položka rozpočtu zabezpečuje čiastočné krytie prevádzkových nákladov škôl a školských zariadení. Plnenie v roku 2022 dosiahlo úroveň 111,34 % v porovnaní so schváleným rozpočtom. Dôvodom zvýšeného plnenia bolo zrušenie opatrení v súvislosti s pandemiou Covid-19.

1.1.2. PLNENIE ROZPOČTU KAPITÁLOVÝCH PRÍJMOV

Schválený **rozpočet vlastných kapitálových príjmov** (z predaja kapitálových aktív – pozemkov) vo výške 410 000 Eur sa v priebehu roka upravoval na základe získaných príjmov z predajov majetku mesta a nezrealizovaných predajov pozemkov. Plnenie po úprave rozpočtu dosiahlo úroveň 102,93 % a bolo o 100 318 Eur nižšie ako pôvodne schválený rozpočet. Plnenie sa týkalo predaja pozemkov v rámci IBV - Nové Hnilíky (skutočnosť: 253 868 Eur) a predaja ostatných nešpecifikovaných pozemkov. Očakávaná ohľadom predaja pozemkov v lokalite Nové Hnilíky sa nepodarilo naplniť, schválený rozpočet na rok 2022 počítal

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

s príjmom vo výške 400 000 Eur. Odpredaj zostávajúcich pozemkov mesto plánuje zrealizovať v roku 2023. Mesto v roku 2022 nerealizovalo predaj stavieb a budov.

Odporúčaním je efektívne hospodáriť s vlastným majetkom a venovať pozornosť analýze využívania ostatného majetku mesta, z ktorej bude zrejmé, aká je miera efektivity pri hospodárení s vlastným majetkom.

Tuzemské kapitálové granty a transfery (skutočnosť: 680 728 Eur)

Plnenie dosiahlo úroveň 34,95 % v porovnaní so schváleným rozpočtom (1 947 943 Eur). Realizácia investičných akcií naplánovaných na rok 2022 vo veľkej miere závisela od získania finančných prostriedkov z externých zdrojov. Na plnení sa podpísala aj skutočnosť, že neboli zrealizované tri investičné akcie z dôvodu nevypísanej vhodnej výzvy – „Rekonštrukcia bežeckého oválu, Kamerový systém a Cyklostojany, cyklostánky“. Úspešné neboli ani projekt „Komunitná záhrada v MŠ“ pripravovaný s partnerským mestom Kunovice a nákup dopravného pracovného stroja pre príspevkovú organizáciu TSST. Projekt „Stredisko triedeného zberu, kompostáreň“ bol z dôvodu chybného procesu VO dopracovaný a opätovne podaný, čaká sa na vyjadrenie. Projekt „Detské dopravné ihrisko“ bol úspešný – s refundáciou sa počíta až v roku 2023. Mesto v spolupráci so základnou školou v roku 2021 zrealizovali projekt „Zlepšenie technického vybavenia školskej knižnice a IKT učebne“ – refundácia nákladov na knižničný fond prebehla v roku 2022 vo výške 27 094 Eur* (*v texte návrhu záverečného účtu na str. 13 je nesprávne uvedená výška 21 094 Eur.).

Mesto v spolupráci so ZŠ riešilo cez MŠVVa Š SR žiadosť týkajúcu sa získania finančných prostriedkov na odstránenie havarijného stavu školskej kuchyne v budove ZŠ na Komenského ulici – stanovisko ku koncu roka 2022 nebolo zaslané. Zo štátneho rozpočtu mesto obdržalo dotáciu na rekonštrukciu bytového domu Dom špecialistov vo výške 521 300 Eur a dotáciu na rekonštrukciu bytového domu Internát vo výške 132 334 Eur.

1.2 ČERPANIE ROZPOČTU VÝDAVKOV

Bežné výdavky

v Eur

Bežné výdavky	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% k schv. rozp.	% k upr. rozp.
Spolu	7 253 333	7 582 327	7 646 148	105,42	100,84

Program	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% k schv. rozp.	% k upr. rozp.
1 Plánovanie, manažment, kontrola	213 260	205 260	206 360	96,76	100,54
2 Propagácia a marketing	4 153	6 653	6 388	153,82	96,02
3 Interné služby	226 052	220 287	200 772	88,82	91,14
4 Ostatné služby	37 800	31 800	27 357	72,37	86,03

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

5 Bezpečnosť, právo a poriadok	447 633	461 201	453 544	101,32	98,34
6 Odpadové hospodárstvo	324 800	353 581	343 920	105,89	97,27
7 Komunikácie	360 700	369 179	353 871	98,12	95,85
8 Doprava	3 750	1 250	323	8,61	25,84
9 Vzdelávanie	3 637 829	3 889 779	4 007 878	110,17	103,84
10 Šport	114 900	119 400	114 905	100,00	96,24
11 Kultúra	228 100	248 040	239 526	105,01	96,57
12 Prostredie pre život	200 950	207 900	199 435	99,25	95,93
13 Sociálna starostlivosť	333 900	386 754	428 470	128,32	110,79
14 Bývanie	71 446	69 880	58 075	81,29	83,11
15 Administratíva	1 048 060	1 011 363	1 005 325	95,92	99,40

Rozpočet bežných výdavkov dosiahol plnenie na úrovni 100,84 % v porovnaní s upraveným rozpočtom. V porovnaní so schváleným rozpočtom čerpanie výdavkov bolo vyššie o 392 815 Eur.

V priebehu roka bol rozpočet bežných výdavkov upravený vo všetkých programoch, pričom po poslednej úprave rozpočtu došlo k zvýšeniu výdavkov u 9-tich programov. Napriek úprave, v prípade troch programov došlo k miernemu prečerpaniu rozpočtu - Program: 1, 9 a 13. V prípade ostatných programov rozpočet bežných výdavkov nebol vyčerpaný, v prípade Programu 8 Doprava dokonca dosť výrazne – výdavky boli použité v súvislosti s obstaraním a osadením 2 dopravných značiek vrátane príslušenstva v meste.

Podrobný rozbor plnenia jednotlivých programov, podprogramov a prvkov uvádzajú prílohy záverečného účtu a to „Plnenie programového rozpočtu k 31.12.2022“ a „Hodnotiaca správa k programovému rozpočtu mesta Stará Turá k 31.12.2022“. Príspevkové organizácie mesta TSST a Dom kultúry Javorina majú spracované samostatné hodnotiace správy.

Ak porovnáme dosiahnutú skutočnosť rozpočtu jednotlivých programov k schválenému rozpočtu, tak k prečerpaniu došlo v prípade Programov: 2, 5, 6, 9, 11, 13 – v niektorých dosť výrazne (Program 2 a 13).

Odporúčaním je:

- vyvinúť maximálnu snahu, aby rast bežných výdavkov nekopíroval rast bežných príjmov,
- dôsledné monitorovanie a hľadanie možných rezerv v znížení čerpania jednotlivých položiek bežného rozpočtu a
- regulované čerpanie so zachovaním princípu hospodárnosti, efektívnosti a účelovosti použitia rozpočtovaných výdavkov.

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

Kapitálové výdavky

v Eur

Kapitálové výdavky	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% k schv. rozp.	% k upr. rozp.
Spolu	6 599 355	5 134 022	2 621 407	39,72	51,06

Program	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% k schv. rozp.	% k upr. rozp.
1 Plánovanie, manažment, kontrola	70 176	82 922	62 229	88,68	75,05
2 Propagácia a marketing	---	---	---	---	---
3 Interné služby	247 136	44 613	38 275	15,49	85,79
4 Ostatné služby	1 800 000	1 809 815	1 482 561	82,36	81,92
5 Bezpečnosť, právo a poriadok	9 000	4 750	4 753	52,81	100,06
6 Odpadové hospodárstvo	1 173 578	374 178	76 403	6,51	20,42
7 Komunikácie	200 000	200 000	152 611	76,31	76,31
8 Doprava	8 000	---	---	---	---
9 Vzdelávanie	162 217	3 377	3 377	2,08	100,00
10 Šport	131 332	0	0	---	---
11 Kultúra	15 000	0	0	---	---
12 Prostredie pre život	307 000	47 270	37 489	12,21	79,31
13 Sociálna starostlivosť	1 822 290	1 822 290	1 700	0,09	0,09
14 Bývanie	653 626	744 807	762 009	116,58	102,31
15 Administratíva	---	---	---	---	---

Rozpočet kapitálových výdavkov dosiahol po poslednej úprave plnenie na úrovni 51,06 %, čo je nedočerpanie vo výške 2 512 615 Eur, a to aj napriek tomu, že boli vykonané zmeny rozpočtu. Najvýraznejšie nedočerpanie, a to vo výške 1 820 590 Eur, bolo v prípade **programu 13 Sociálna starostlivosť** - Prestavba objektu súp. č. 1 na zariadenie pre seniorov. V tejto súvislosti plnenie vo výške 1 700 Eur sa týkalo len úhrady nákladov za vypracovanie znaleckých posudkov. Zahájenie prác závisí od presťahovania zamestnancov MsÚ do nových priestorov MsÚ.

Ak porovnáme dosiahnutú skutočnosť k schválenému rozpočtu, plnenie je na úrovni 39,72 %, čo je nedočerpanie vo výške 3 977 948 Eur, pričom je zrejme:

- Nedočerpanie v Programe 3 Interné služby vo výške 208 861 Eur – mesto nebolo úspešné v prípade získania finančných prostriedkov z Environmentálneho fondu na nákup dopravného pracovného stroja pre TSST, m. p. o.
- Nízke percento plnenia – 6,51 %, oproti schválenému rozpočtu predstavuje Program 6 Odpadové hospodárstvo – plnenie nižšie o 1 097 175 Eur je zapríčinené nechválením žiadosti o nenávratné finančné prostriedky na projekt „Stredisko triedeného zberu a kompostáreň Stará Turá“.

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

- Nedočerpanie v Programe 9 Vzdelávanie vo výške 158 840 Eur – nebol úspešný projekt vybudovania Komunitnej záhrady v MŠ Hurbanova 153 Stará Turá (rozpočtovaná výška 32 000 Eur) a rovnako sa nepodarilo získať finančné prostriedky cez Mna riešenie havarijného stavu školskej kuchyne v budove ZŠ na Ul. Komenského (rozpočtovaná výška 130 217 Eur).
- Nedočerpanie v Programe 12 Prostredie pre život vo výške 269 511 Eur – v rámci projektu „Regenerácia voľnočasového priestoru v sídlisku Mierová s uplatnením vodozádržných opatrení“ bolo mesto úspešné v získaní NFP na vybudovanie Detského dopravného strediska (rozpočtovaná výška 200 000 Eur), ale plnenie sa očakáva až v roku 2023. Plnenie nenastalo ani v prípade realizácie terénnych a parkovných úprav – realizácia sa predpokladá v roku 2023. V prípade rekonštrukcie lávok cez potok Tírtie sa jedná o nedočerpanie vo výške 39 730 Eur – postupná rekonštrukcia lávok z vlastných prostriedkov mesta.

Čerpanie kapitálových výdavkov, t. j. realizácia plánovaných rozvojových programov je závislá od zdrojov, ktorými sú v súčasnosti najmä kapitálové transfery z rozpočtu EÚ a štátneho rozpočtu. K vlastným zdrojom v priebehu rozpočtového roka patrí najmä prebytok bežného rozpočtu (s ktorým sa nebude dať v roku 2023 jednoznačne počítať vzhľadom k inflácii a rastu spotrebiteľ. cien), zdroje peňažných fondov a po skončení rozpočtového roka vytvorený prebytok rozpočtu, ktorý sa používa prostredníctvom peňažných fondov (rezervného fondu). Je potrebné venovať zvýšenú pozornosť finančnému riadeniu investícií a v tej súvislosti sa sústrediť na dokončovanie rozvojových programov. Je potrebné nastaviť finančný manažment zdrojov k zadávaniu projektov a k rozpracovanosti rozvojových programov, nakoľko výška vlastných zdrojov je obmedzená (mesto v roku 2022 hospodáril so schodkom a zostatok príjmových finančných operácií je na úrovni 264 tis. €).

1.3. FINANČNÉ OPERÁCIE

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce.

Cez príjmové finančné operácie (skutočnosť: 2 153 628 Eur) sa zapojila do rozpočtu suma 193 868 Eur cez zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov, cez iné príjmové finančné operácie vo výške 132 582 Eur. Mesto získalo časť finančných zdrojov zo ŠFRB vo výške 27 178 Eur – prestavba objektu Dom špecialistov na bytové jednotky. Najvýznamnejším spôsobom príjmové finančné operácie ovplyvnili úverové finančné prostriedky vo výške 1 800 000 Eur v súvislosti s Konverziou školy na MsÚ (bankový úver od SLSP, a. s.).

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

Výdavkové finančné operácie (skutočnosť: 365 472 Eur) zahŕňali splátky úverov v sume 136 814 Eur, vratku finančnej zábezpeky z verejného obstarávania vo výške 58 000 Eur a vratku finančnej zábezpeky z VO „Stredisko triedeného zberu a kompostáren“ vo výške 16 000 Eur, splátku istiny za inteligentné lavičky vo výške 3 443 Eur, splátku leasingu za osobné motorové vozidlo vo výške 6 088 Eur, finančné zábezpeky na nájom bytov vo výške 11 752 Eur a odvod do ŠR vo výške 2 Eur.

1.4. VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

Výsledok hospodárenia sa zisťuje po zúčtovaní celkových príjmov a výdavkov ako výsledok ich súhrnnej bilancie. Výsledok rozpočtového hospodárenia môže byť prebytok alebo schodok jej rozpočtu; podľa § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy; prebytkom rozpočtu je kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu, schodkom rozpočtu je záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu.

Pod príjmami a výdavkami rozpočtu sa chápu bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet) a kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet); súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu nie sú finančné operácie.

Hospodárenie mesta dokumentuje nasledovná tabuľka:

v Eur

Rok 2022	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% k schválenému u rozpočtu	% k upravenému u rozpočtu
Bežný rozpočet					
Príjmy	7 639 193	7 966 514	8 225 147	107,67	103,25
Výdavky	7 253 333	7 582 327	7 646 148	105,42	100,84
Prebytok bežného rozpočtu	385 860	384 187	578 999	150,05	150,71
Kapitálový rozpočet					
Príjmy	2 357 943	983 428	990 410	42,00	100,71
Výdavky	6 599 355	5 134 022	2 621 407	39,72	51,06
Schodok kapitálového rozpočtu	-4 241 412	-4 150 594	-1 630 997	38,45	39,30
Bežný + Kapitálový rozpočet					
Príjmy	9 997 136	8 949 942	9 215 557	92,18	102,97
Výdavky	13 852 688	12 716 349	10 267 555	74,12	80,74
SCHODOK ROZPOČTU	-3 855 552	-3 766 407	-1 051 998	27,29	27,93
Finančné operácie					
Príjmové FO	4 188 767	4 141 857	2 153 628	51,41	52,00
Výdavkové FO	333 215	285 215	365 472	109,68	128,14

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

Rozdiel vo FO	3 855 552	3 856 642	1 788 156	46,38	46,37
Celkový rozpočet					
Rozpočet príjmov	14 185 903	13 091 799	11 369 185	80,14	86,84
Rozpočet výdavkov	14 185 903	13 001 564	10 633 027	74,95	81,78
VÝSLEDNÝ ROZPOČET	0	90 235	736 158	---	815,82

Schválený rozpočet na rok 2022 (BR+KR) bol schodok vo výške 3 855 552 Eur. Po poslednej zmene rozpočtu sa schodok znížil o 89 145 Eur. Plnenie dosiahlo nakoniec úroveň 27,93 % a mesto tak v roku 2022 hospodáril so schodkom vo výške 1 051 998 Eur, ktorý bol nižší o 2 803 554 Eur ako schodok schváleného rozpočtu. Takto vykázany schodok rozpočtu je zistený v súlade s § 2 písm. c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Podľa § 16 ods. 6 a 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ak možno použiť v rozpočtovom roku v súlade s osobitným predpisom nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie, alebo na základe osobitného predpisu, tieto nevyčerpané prostriedky sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu z tohto prebytku vylučujú.

Z prebytku rozpočtu sa tak vylučujú nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo ŠR, z rozpočtu EÚ alebo na základe osobitného predpisu a to vo výške **471 315 Eur**.

Podľa § 10 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy súčasťou rozpočtu sú finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie.

Zostatok finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je prebytok vo výške **1 788 156 Eur**, ktorý bude použitý na vysporiadanie schodku vo výške **1 523 313 Eur** a na tvorbu rezervného fondu.

Na základe uvedených skutočností je tvorba rezervného fondu za rok 2022 navrhovaná vo výške **264 843 Eur**. Stav rezervného fondu po schválení návrhu bude 1 401 886 Eur.

2. BILANCIA AKTÍV A PASÍV

A K T Í V A	k 31.12.2020	k 31.12.2021	k 31.12.2022
Neobežný majetok spolu z toho:	31 991 393	35 960 288	37 803 429
- Dlhodobý nehmotný majetok	16 643	38 568	36 614
- Dlhodobý hmotný majetok	28 333 353	31 976 631	33 854 540
- Dlhodobý finančný majetok	3 641 397	3 945 089	3 912 275
- Obežný majetok spolu z toho:	8 785 591	9 081 456	9 318 076

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

- Zásoby	5 069	8 799	8 082
- Pohľadávky dlhodobé	7 094	830	830
- Pohľadávky krátkodobé	78 692	112 242	84 857
- Finančné účty	1 163 364	1 748 065	2 307 037
- Poskytnuté návratné fin. výpomoci	20 000	0	0
- Zúčtovanie medzi subjektami VS	7 511 372	7 211 520	6 917 270
Časové rozlíšenie	14 492	15 769	16 294
MAJETOK SPOLU	40 791 476	45 057 513	47 137 799

Z bilancie aktív a pasív je zrejмый vysoký podiel neobežného majetku oproti obežnému majetku v aktívach. Tento stav zaznamenávame aj v predchádzajúcich rozpočtových rokoch.

Majetok mesta sa v roku 2022 v porovnaní s rokom 2021 zvýšil o 2 080 286 Eur, čo hodnotím pozitívne. Za veľmi priaznivý ukazovateľ to možno považovať aj z dôvodu, že zaznamenávame nárast u neobežného majetku, konkrétne u dlhodobého hmotného majetku, ktorého hodnota v porovnaní s rokom 2021 predstavuje nárast o 1 877 909 Eur.

Mierny pokles v porovnaní s rokom 2021 nastal v prípade dlhodobého nehmotného majetku – o 1 954 Eur, ako aj u dlhodobého finančného majetku a to o 32 814 Eur. Do neobežného majetku pribudli: Hasičská zbrojnica Stará Turá, Ul. č. 554 – 31 322,40 Eur, Bytový dom s. č. Ul. Gen. M. R. Štefánika č. 373 – 1 806 423,70 Eur, Bytový dom Ul. Gen. M. R. Štefánika č. 377 – 2 814 178,66 Eur; pozemky v sume 60 176,03 Eur, ostatný DHM a DNM v sume 10 424,29. Zaradené do majetku boli dopravné prostriedky v sume 15 990 Eur, následne vyradené dopravné prostriedky v hodnote 15 990 Eur (čelný nakladač John Deere 543M) pre TSST, m. p. o. Zároveň z majetku mesta ubudli pozemky v hodnote 112 744,20 Eur. Vyradený bol sklad školskej kuchyne bez súp. čísla na pozemku parcela č. 621 (bývalá SPŠE) v hodnote 4 509,50 Eur.

Zvýšenie obežného majetku v porovnaní s rokom 2021 (o 236 620 Eur) je spôsobené najmä kumulovaním finančných prostriedkov na bankových účtoch, ktoré vzrástli o sumu 558 972 Eur. Zníženie zaznamenávame u krátkodobých pohľadávok a to o 27 385 Eur v porovnaní s rokom 2021, čo hodnotím ako priaznivý stav, ktorý by mesto mohlo udržať aj v ďalších rokoch. V prípade dlhodobých pohľadávok zaznamenávame rovnaký stav v porovnaní s rokom 2021.

PASÍVA	k 31.12.2020	k 31.12.2021	k 31.12.2022
Vlastné zdroje (vlastné imanie)	33 423 241	33 980 130	34 199 938
- Oceňovacie rozdiely	-1 224 313	-1 224 313	-1 224 313
- Fondy účtovnej jednotky	0	0	0
- Výsledok hospodárenia z toho:	34 647 554	35 204 443	35 424 251
- Výsledok hospodárenia min. rokov	34 110 021	34 647 554	35 204 443
Závazky	2 591 564	4 959 291	6 355 901
- Rezervy	18 550	22 814	39 709
- Zúčtovanie medzi subjektami VS	138 828	487 689	388 582

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

- Dlhodobé záväzky	1 352 486	3 812 060	3 737 385
- Krátkodobé záväzky	652 581	444 254	331 124
- Bankové úvery	429 119	192 474	1 859 101
Časové rozlíšenie	4 776 671	6 118 092	6 581 960
VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY	40 791 476	45 057 513	47 137 799

Výsledok hospodárenia k 31.12.2022 je rozdielom medzi nevysporiadaným výsledkom hospodárenia minulých rokov a výsledkom hospodárenia za rok 2022, ktorým je zisk vo výške 219 809 Eur, ktorý je v porovnaní s rokom 2021 nižší o 337 081 Eur, keď výsledkom hospodárenia bol zisk vo výške 556 889 Eur.

Zaznamenávame nárast záväzkov o 1 396 610 Eur oproti roku 2021. Najväčší podiel na celkových záväzkoch majú dlhodobé záväzky – 58,80 % a bankové úvery – 29,25 %. Krátkodobé záväzky predstavujú 5,21 % podiel na celkových záväzkoch. Mesto prijalo v roku 2022 bankový úver vo výške 1 800 000 Eur od SLSP, a. s. na investičnú akciu „Konverzia školy na MsÚ“ a časť úveru zo ŠFRB na rekonštrukciu bytového Domu Dom špecialistov vo výške 27 178 Eur. K 31.12.2022 mesto eviduje návratnú finančnú výpomoc zo strany štátu z dôvodu kompenzácie výpadku dane z príjmov FO v roku 2020 v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 vo výške 192 474 Eur. Účel použitia - oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií prostredníctvom Technických služieb mesta. Návratnú finančnú výpomoc (bezúročnú) mesto začne splácať počnúc rokom 2024, posledná splátka pripadá na rok 2027.

3. PREHĽAD O STAVE A VÝVOJI DLHU

Podmienky na prijatie návratných zdrojov financovania sú upravené v ustanovení § 17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Podľa citovaného ustanovenia obec môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania len, ak:

- celková suma dlhu neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku mestu z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu, pričom platí, že obidve podmienky musia byť splnené súčasne.

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

Prehľad o návratných zdrojoch financovania a úveroch mesta so stavom k 31.12.2022, ktoré sa do celkovej sumy dlhu mesta započítavajú:

Číslo zmluvy	Účel	Dátum podpisu	Splatnosť	Výška úveru	Výška splátok k 31.12.2022	Zostatok úveru k 31.12.2022 v Eur
2020/128/0451	MF SR – NFV – použitá na rekonštrukciu miestnych komunikácií v roku 2020	07.10.2020	31.10.2027	192 474	---	192 474 (prvá splátka až v roku 2024)
37/maj/2018-EXT	POWER MODE s. r. o. – Inteligentné lavičky	06.11.2018	31.10.2023	26 430,36	3 851,16	3 096,42
17/EKO/HLZ/2021	Konverzia školy na MsÚ Stará Turá	18.10.2021	31.12.2033	1 800 000	134 231,40	1 666 627,22
Spolu					138 082,56	1 862 197,64

Prehľad o úveroch so stavom k 31.12.2022, ktoré sa do celkového dlhu mesta nezapočítavajú:

Číslo zmluvy	Účel	Dátum podpisu	Splatnosť	Výška úveru	Výška splátok k 31.12.2022	Zostatok úveru k 31.12.2022
300/249/2015	Úver ŠFRB – obstaranie bytového domu - 14 b. j.	28.05.2015	15.06.2055	374 080	11 350,56	315 138,09
300/63/2017	Úver ŠFRB – obstaranie bytového domu – 15 b. j.	30.05.2017	16.07.2057	402 250	12 205,32	357 193,08
304/907/2005	Úver ŠFRB – obstaranie bytového domu – 22 b. j.	11.05.2005	15.08.2035	482 806	18 634,92	221 853,28
304/3512/2001	Úver ŠFRB – obstaranie bytového domu – 39 b. j.	04.12.2001	15.03.2032	588 296	35 351,52	296 158,56
300/3/2020	Úver ŠFRB – prestavba Technoturu na BD	15.06.2020	15.08.2050	56 130	2 166,48	52 347,78

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

300/44/2020	Úver ŠFRB – prestavba Domu Špecialistov na BD	05.08.2020	15.11.2050	1 100 050	42 458,40	1 033 717,84
300/137/2020	Úver ŠFRB – prestavba Domu špecialistov na BD – Technická vybavenosť	05.08.2020	31.12.2040	61 460	3 391,80	55 608,07
300/43/2020	Úver ŠFRB – prestavba Internátu na BD	05.08.2020	15.12.2050	1 431 920	55 267,44	1 349 990,83
300/94/2020	Úver ŠFRB – prestavba Internátu na BD – Technická vybavenosť	05.08.2020	17.12.2040	102 150	5 637,36	92 882,85
Spolu					186 463,80	3 774 890,38

V priebehu roku 2022 hlavná kontrolórka preverovala podmienky prijatia návratných zdrojov financovania vždy pred ich prijatím a schválením v zastupiteľstve. Zákonné podmienky prijatia návratných zdrojov financovania boli vždy dodržané.

V roku 2022 mesto pristúpilo k prijatiu návratných zdrojov financovania, konkrétne k prijatiu úveru zo Štátneho fondu rozvoja bývania (ŠFRB) na **obnovu bytovej budovy – „Obnova bytového domu ul. Mýtna 595/58 Stará Turá“** vo výške 167 590 Eur. Išlo o úver so splatnosťou 20 rokov bez úrokov. Suma splátok prijímaného úveru v roku 2022: $698,29 \text{ €/mesiac} \cdot 3$ (záväzok mesta vyčleniť v roku 2022 minimálne tri mesačné splátky v rámci rozpočtu) = 2 094,87 €.

Výška úveru zo ŠFRB nevstupuje do celkovej sumy dlhu a z tohto dôvodu bolo hlavnou kontrolórkou preverené len splnenie podmienky podľa § 17 ods.6 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Podmienky na prijatie úveru zo ŠFRB podľa § 17 ods. 6 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy boli mestom splnené.

Celková suma dlhu mesta Stará Turá k 31.12.2022 bola **1 862 197,64 Eur, pričom dlh mesta Stará Turá k 31.12.2022 dosiahol úroveň 22,73 %**.

Podľa dostupných údajov Štatistického úradu SR mesto Stará Turá k 31.12.2022 evidovalo 8 486 trvale bývajúcich obyvateľov. **Dlh mesta Stará Turá po prepočte na jedného obyvateľa mesta dosiahol k 31.12.2022 sumu 220,03 Eur.**

O vývoji dlhu mesta vypovedá nasledovná tabuľka:

Suma dlhu a bežných príjmov v Eur	Skutočnosť		
	k 31.12.2020	k 31.12.2021	k 31.12.2022
Suma dlhu	438 804,14	199 013,22	1 862 197,64

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

Bežné príjmy predchádzajúceho rozpočtového roka	7 078 131 (rok 2019)	7 526 271 (rok 2020)	8 191 678,76 (rok 2021)
Ukazovateľ zadĺženosti v %	6,20	2,64	22,73

Dlh mesta na jedného obyvateľa mesta Stará Turá:

Ukazovateľ	Skutočnosť		
	k 31.12.2020	k 31.12.2021	k 31.12.2022
Dlh mesta k 31.12.	438 804,14	199 013,22	1 862 197,64
Počet obyvateľov k 31.12.	8 710	8 552	8 463
Dlh mesta na 1 obyvateľa v Eur	50,38	23,27	220,03

Pozn.: Počet obyvateľov – údaje z evidencie obyvateľov MsÚ

4. ÚDAJE O HOSPODÁRENÍ PRÍSPEVKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ

Mesto má zriadené dve príspevkové organizácie:

- *Dom kultúry Javorina,*
- *Technické služby Stará Turá.*

Príspevková organizácia hospodári podľa svojho rozpočtu príjmov a výdavkov. Jej rozpočet zahŕňa aj príspevok z rozpočtu zriaďovateľa a prostriedky prijaté od iných subjektov. Zriaďovateľ má poskytovať príspevkovej organizácii príspevok na prevádzku v takej výške, aby jej rozpočet bol vyrovnaný.

Dom kultúry Javorina

Príspevkovej organizácii bol schválený v rámci rozpočtu mesta na rok 2022 príspevok vo výške 217 250 Eur (bežné výdavky). Zmenou rozpočtu bol bežný transfer navýšený na sumu 227 740 Eur, pričom plnenie nakoniec zodpovedalo pôvodne schválenej výške pre rok 2022. Príspevok bol riadne zúčtovaný. Kapitálový transfer pre rok 2022 schválený nebol. Účtovný výsledok hospodárenia po zdanení je zisk vo výške 1 117,35 Eur, z toho v hlavnej činnosti je zisk v sume 1 062,07 Eur a z podnikateľskej činnosti zisk vo výške 55,28 Eur.

Technické služby Stará Turá

Príspevkovej organizácii bol v rámci rozpočtu mesta na rok 2022 schválený príspevok vo výške 1 208 650 Eur (bežné výdavky) – zmenou rozpočtu bol príspevok zvýšený na 1 262 650 Eur, plnenie dosiahlo úroveň 95,78 %, t. j. 1 209 329 Eur. V rámci kapitálových výdavkov bol pre rok 2022 schválený transfer v sume 232 000 Eur a plnenie dosiahlo úroveň 75,56 %, t. j. 175 309 Eur. Príspevky boli zúčtované. Účtovný výsledok hospodárenia po zdanení je strata vo výške 981,98 Eur, z toho strata z hlavnej činnosti predstavuje sumu 1 181,88 Eur a z podnikateľskej činnosti zisk vo výške 235,18 Eur.

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

V prípade príspevkovej organizácie Dom kultúry Javorina návrh záverečného účtu obsahuje návrh zisk z hlavnej činnosti a zisk z podnikateľskej činnosti použiť na tvorbu zákonného rezervného fondu. V prípade príspevkovej organizácie Technické služby Stará Turá návrh záverečného účtu obsahuje návrh na vykrytie straty z hlavnej činnosti z rezervného fondu a zisk z podnikateľskej činnosti použiť na tvorbu zákonného rezervného fondu.

V obidvoch prípadoch opätovne upozorňujem na skutočnosť, uvádzala som ju už v stanovisku k návrhu ZÚ za rok 2020 i 2021, že v súvislosti s novelou zákona č. 360/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy s účinnosťou od 01.01.2021, **sa vypustilo ustanovenie § 25 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy**, ktorý upravoval tvorbu rezervného fondu z dosiahnutého kladného výsledku hospodárenia príspevkovej organizácie. Novela zákona vyriešila problematiku a zjednotila spôsob zúčtovania účtovného výsledku hospodárenia v príspevkovej organizácii. V nadväznosti na to bolo vydané Metodické usmernenie č. MF/020324/2020-352 o účtovaní výsledku hospodárenia v príspevkových organizáciách. S účinnosťou od 01.01.2021 príspevková organizácia rezervný fond netvorí. Príspevkové organizácie mesta sú povinné zabezpečiť zúčtovanie výsledku hospodárenia v zmysle novely zákona.

Vzhľadom k výške príspevku a k činnostiam, ktoré obe príspevkové organizácie zabezpečujú, odporúčam uviesť v návrhu záverečného účtu čerpanie príspevku na prevádzku v členení podľa funkčnej klasifikácie, aby bola predstava o tom, aké samosprávne činnosti a verejnoprospešné služby a za akú hodnotu tieto príspevkové organizácie poskytujú mestu. Odporúčam tiež, aby sa uviedli informácie o hospodárení so zvereným majetkom, napr. bilancia aktív a pasív príspevkovej organizácie.

5. PREHĽAD O POSKYTNUTÝCH DOTÁCIÁCH

V súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy návrh záverečného účtu obsahuje aj podrobný prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 citovaného zákona v členení podľa jednotlivých príjemcov, ak nie sú mestom zverejnené iným spôsobom.

Mesto splnilo túto povinnosť a v návrhu záverečného účtu uviedlo prehľad subjektov, ktorým v roku 2022 poskytlo prostriedky zo svojho rozpočtu. Poskytnutie dotácií z rozpočtu mesta je upravené vo VZN č. 2/2014 Nar. o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta a VZN č. 4/2016 o dotáciách na podporu športu v meste Stará Turá.*

**Návrh záverečného účtu za rok 2022 obsahuje nesprávne uvedený údaj týkajúci sa VZN. VZN č. 4/2016 bolo nahradené VZN č. 2/2021 Nar. o dotáciách na podporu športu v meste Stará Turá (účinné od 10.3.2021).*

V prehľade o poskytnutých dotáciách ako „účelové určenie dotácie“ odporúčam uvádzať konkrétny účel, na aký bola dotácia z rozpočtu mesta poskytnutá.

6. ÚDAJE O PODNIKATEĽSKEJ ČINNOSTI

Mesto Stará Turá v roku 2022 nevykonávalo žiadnu podnikateľskú činnosť.

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

7. HODNOTENIE PLNENIA PROGRAMOV MESTA

Cieľom programového rozpočtovania je vypracovať efektívny a transparentný systém použitia finančných prostriedkov umožňujúci sledovanie účelovosti výdavkov. Súčasťou programového rozpočtovania je aj monitorovanie a hodnotenie finančného a programového plnenia rozpočtu, pričom sa jedná o hodnotiacu správu, ktorá sa spracováva po ukončení rozpočtového roka, a monitorovaciu správu, ktorá sa spracúva priebežne. Hodnotiacia správa o plnení rozpočtu za rok 2022 je súčasťou tohto záverečného účtu. Konštatujem, že princípy programového rozpočtovania sa v meste uplatňujú, mesto zostavilo monitorovaciu správu a hodnotiacu správu.

Výdavky mesta boli alokované do pätnástich programov, ktoré sa vnútorne členili na podprogramy, prvky a projekty. Každý program má definovaný svoj zámer a cieľ, pričom zámer vyjadruje očakávaný pozitívny dôsledok dlhodobého plnenia príslušných cieľov a cieľ sa monitoruje a hodnotí merateľným ukazovateľom. Hodnotenie programov v návrhu záverečného účtu je na úrovni slovného vyjadrenia plnenia či neplnenia jednotlivých programov mesta, vrátane jeho projektov a prvkov.

Pri konštatovaní hodnotenia plnenia programov mesta za rok 2022 treba uviesť, že aj rok 2022 bol v istej miere poznačený negatívnymi dopadmi spôsobenými pandemiou COVID-19 - obavy z novej nákazy u ľudí pretrvali aj po uvoľnení opatrení v apríli, čo sa podpísalo na ich zníženom záujme o kultúrne podujatia – uvedené prezentuje plnenie merateľných ukazovateľov v Programe 11 Kultúra.

Pozitívne hodnotím, že:

- Aplikácii programového rozpočtovania a spracovaniu programového rozpočtu mesto venuje náležitú pozornosť.
- Príspevkové organizácie Dom kultúry Javorina a Technické služby Stará Turá majú samostatne podrobne spracované Hodnotiace správy, ktoré uvádzajú čerpanie príspevku v rámci im prislúchajúcich programov – je zrejmé, v akej výške bol použitý príspevok mesta a v akej výške vlastné príjmy a iné zdroje napr. granty, finančné dary a pod. Súčasne pozitívne hodnotím to, že príspevková organizácia Dom kultúry Javorina zároveň spracovala čerpanie výdavkov v tabuľkovej forme podľa ekonomickej rozpočtovej klasifikácie.
- Program 9 Vzdelávanie obsahuje podrobný komentár plnenia. V uplynulých dvoch rokoch bolo konštatované nízke plnenie merateľných ukazovateľov Počet vydaných hlavných jedál spolu a Počet vydaných doplnkových jedál spolu. V roku 2022 zaznamenávame vyššie plnenie v porovnaní s rokom 2021.

Podprogram 10.2 Grantový systém na podporu športu dosiahol takmer 100 % plnenie rozpočtovaných výdavkov. V rámci tohto podprogramu sa sledujú štyri merateľné ukazovatele, z ktorých ukazovateľ „Počet podporených športových projektov a podujatí“ nebol opakovane dosiahnutý. Jeho vykazovanie pre budúce roky je bezpredmetné, nakoľko nie je dlhodobé konštatované jeho pozitívne plnenie, resp. plnenie nie je žiadne.

Na uvedené som upozorňovala v stanovisku k návrhu ZÚ za roky 2020 a 2021.

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

Odporúčanie:

- V prípade programov, resp. podprogramov, prvkov, ktorých merateľné ukazovatele nedosahujú stanovenú cieľovú hodnotu, odporúčam tieto prehodnotiť, príp. nastaviť zámery a ciele tak, aby vychádzali z koncepčných materiálov, ktoré má mesto spracované v nadväznosti na reálne zdroje a kapacity.

Z Á V E R

Návrh záverečného účtu mesta Stará Turá za rok 2022 je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Návrh záverečného účtu mesta Stará Turá za rok 2022 obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa § 16 ods. 5 citovaného zákona.

Návrh záverečného účtu mesta Stará Turá za rok 2022 bol zverejnený v súlade s § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení a § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy spôsobom v mieste obvyklým.

Požiadavky § 9 ods. 4 zákona o obecnom zriadení a § 16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy overiť riadnu účtovnú závierku a hospodárenie mesta audítorkou, nie sú do termínu zverejnenia návrhu záverečného účtu za rok 2022 splnené. Zákonný termín overenia je do jedného roka od skončenia účtovného obdobia, za ktoré sa zostavuje.

V Starej Turej, 19. apríla 2023

Ing. Simona ŠTEPANOVIČOVÁ, v. r.
hlavná kontrolórka mesta